

Awon Ifihan:

Agbaye, Orile-ede ati Birmingham

- Awon 168,675 eniyan ninu eto ikaniyan 2011 so pe Nigeria lati bi awon. Eyi je iye eniyan to poju ti awon 'Eniyan Alawo Dudu ti Afrika' ti a bi loke okun.
- Awon eniyan dudu ti a bi ni Nigeria to je omo Afrika je 17% laarin gbogbo awon alawo dudu ti Afrika, pelu awon ti a bi ni UK, ni odun 2011.
- Awon 60.2% ti awon ti a bi ni ipin ti Nigeria je awon to sese ko de ilu yi lati ilu won.
- Awon idi pataki kiko kuro niluMain reasons for migration: bibawa/darapo (42.6%), ise (19.2%), Ikekoko to bofinmu (13.9%), iyoku (24.4%) (fife oko/aya, wa asala fun emi, gagebi alejo tabi idi miran)
- Atupale ikaniyan ni 2011 fihan pe awon eniyan 3,399 ti a bi ni Nigeria lo ngbe ni Birmingham ni 2011
- Awon 23.5% ti LLSOAs ni Birmingham (2011) ko ni awon to ko wolu to je omo Nigeria

Atunwo

- Ninu awon 29,991 awon eniyan dudu Afrika ni Birmingham, awon 14,841 je Kiristeni ati awon 12,705 je Musumi. Awon kekere 590 niko so esin kankanin. Awon esin pataki ni Nigeria se afihan ti awon Eniyan Dudu ni Afrika.
- Awon ede 512 ni a nsọ ni Nigeria bayi.
- Ninu awon to ni paali idanimọ to je 8,628 ti a bi ni Nigeria ti won ngbe ni Arin gbungbun Iwo Oorun (West Midlands), awon eniyan 2,366 loni paali idanimọ ti UK sugbon won ni 5,607 paali idanimọ ti Nigeria.

Nini Ibere to Darajulo Laye:

- 0.82% ti gbogbo awon omo ti a bi laaye ni Birmingham lati 2012-2014 je ti awon iya ti a bi ni Nigeria sugbon 1.72% ti gbogbo awon to ku.
- Iye apapo lilo yun fun awon ti a bi ni Nigeria (7,476 ibi, 3.32) gaju awon ti a bi ni UK (1.84) ati poju ni ilopo meji England/Wales lapapo.
- Pipe fifi oruko silẹ fun itoju aboyun laarin awon obinrin alawo dudu. Awon idena si wiwole pelu: awon igbagbo nipa pe sisọ ti liloyun laarin ose metala ko bojumu; aisi alaye nipa fifowo si ipinnu lati pade; ati awon aitilojutu awon ohun ti isilo si ilu ibomiran pelu ironu nipa ipò isilo won.

- Lafiwe si iṣakoso orile-ede, jije ọmọ Nigeria ni ibasepọ pẹlu aitojọ lati bibimọ ati Bibimọ pẹlu apakan iṣe abẹ.
- Kukuru itupalẹ to jẹ ti Nigeria lori siṣanraju èwe, oṣi èwe, gbigbaradi fun ile-iwe, pipa ile-iwe jẹ

Alaafia Ọpọlọ ati Iwontunwonsi:

- Ẹka Eniyan Dudu Afrika loni ipin to poju lo awon ti a ngba sile iwosan fun ilera ọpọlọ (18.2%), gajulo fun gbogbo eniyan (6%) ati gajulo fun awon eniyan dudu ti Caribbean (13.9%) ati Awon Dudu alaisan yooku (16.2%).
- Ipin ti awon alaisan ti Alawo dudu Afrika 'gbe peeli pupo' leyin itoju fun ipaya ati ironu to jẹ 66.2%, dinku si ti ipin awon Alawo Funfun (68.1%). Awon amujade wonyi gbe ori awon ohun kan soke to jẹ aibaradogba ni ti wiwa' ati itokasi ti okan (IAPT) ati awon itoju ailera miran.
- Ni itokasi lwadi llera ti 2004 fun awon okunrin Alawo Dudu ti England (21%) jẹ okan lara iye awon to kereju to nmu siga ati labẹ gbogbogboo olugbe (24%).
- Ida ogorun awon eniyan to nlo oogun olofo' ni odun to koja jẹ eyi to gaju fun ipin 'Alawo Dudu/Alawo Dudu Eniyan Funfun' (14.3% fun okunrin ati 9.7% fun obinrin).
- Ninu iwadi kan o ferẹ jepe gbogbo awon akopa toti ni iriri iwa ipa ti abele ninu ibagbepo jẹ awon iran akoko to wa lati Nigeria, to wa si UK lori iwe irinna atiwole tabi igbelu to jẹ ti awon alabasepo tabi oko won.

Ounjẹ Amárale ti kòwọ́n ju:

- Awon onunje ibile to jẹ mimọ lopolopo ti Nigeria pẹlu Jollof Rice, Iyań (Pounded Yam), Àmàlà (Yam Flour/ Cassava Flour/ Plantain Flour), Ọbẹ Ọgbono (African Mango Seed Soup), Puff-Puff (Fried Sweet Dough Ball), Àkàrà (Fried Bean Cake), Ọbẹ ipanu alata (Pepper Soup), ati Suya (Spicy Grilled Kebab).
- Iye ida ogorun eniyan to nje 'ohun eso amemi gun maarun lojumọ' loje eyi to kere ju laarin apa 'Dudu' (atukale kika to wa fun ipa.eyà wà) (44.2%); iye ipin to gajulo wa laarin awon apa Alawo Funfun (55.9%).
- Ni 2019/20 apa 'Dudu' (67.5%) ni ipin to gajulo ti awon agbalagba to sanraju/sanra laarin awon eleya ipin meje.
- Ipin 89% ti awon obinrin Nigeria ninu iwadi olugbe kan ni a ri pe o sanraju/sanra.

Ara lile ni gbogbo ọjọ́ orí ati agbára:

- 35% ti Alawọ Dudu Afrika ọkunrin ati 29% ti Alawọ Dudu Afrika obinrin ni awọn ipele ara lile to ga, ni afiwe si 37% ati 25% ti gbogbogboo olùgbé.
- Laarin awọn ọkunrin awọn ti ko ni ara lile ni ti ẹlẹyameya jẹ ẹgbẹ́ 'Dudu' (29%), lafiwe pẹlu 25% awọn ti ko ni ara lile laarin olugbe Alawọ Funfun.
- Awọn obinrin lati ẹgbẹ́ ẹyà Dudu ni a fihan pe wọn le ma sọ pe awọn ko le daraya ati eyi to kereju lati sọ pe ara wọn le.

Iṣẹ́ siṣe ati Iḳẹkọ Daradara:

- Ipin awọn to wa lati Nigeria pẹlu awọn iwe ẹri yunifasiti ipele akọkọ pọ (61%) laarin awọn to de si UK saaju 1991 ni afiwe pẹlu awọn to to de ni 1991-2000 (56%) ati 2001-2011 (54%).
- Awọn Eniyan Dudu Nigeria gba ipele giga (5+ A*-C GCSE's) (54% ati 56%, leṣeṣe) ju gbogbo awọn akẹkọ Eniyan Dudu (41% ati 48%) ati gbogbo awọn akẹkọ (51% ati 55%).
- Nigeria jẹ ọkan lara awọn giga orile-ede ibugbe ti awọn akẹkọ ti wa si awọn ile ẹkọ giga ni UK.
- Oṣunwọn iṣe siṣe ga fun awọn ọkunrin Nigeria (72%) ati awọn obinrin Nigeria (60%).
- Awọn ọmọ Nigeria ti a bi ni UK ni oṣunwọn iṣe siṣe ipin 58.6%.
- Laarin awọn oṣiṣe NHS, awọn orile-ede Afrika 34 pèsè awọn oṣiṣe 20,075 pẹlu awọn ọmọ Nigeria to jẹ 25% ninu eyi.

Dàbòbò ati Wíwàrí:

- Arun jejerẹ Pirostiti jẹ eyi to siwaju olufa jejerẹ laarin awọn ọkunrin Nigeria.
- Iwadi si arun jejerẹ oyan ibojuwo ri pe Awọn eniyan dudu Afrika ni kekere lilọ si ipe akọkọ (49%) ati ipè orekoore (64%) gbigba ibojuwo si arun jejerẹ oyan ni iwonsi pẹlu awọn obinrin Alawọ funfunun (67% ati 78% leṣeṣe).
- Awọn Idena si ibojuwo arun jejerẹ oyan: imọ kekere si awọn iṣe, igbagbọ to yi ilera awọn obinrin ka, iṣe da mimọ ibalopo
- Ni 2013, afojuwo 38,700 awọn Eniyan Dudu Afrika loni arun HIV ati pe ipin yi ko idameji ninu idameta (65%, 38,700) ninu gbogbo awọn eniyan ẹdakunrin ati ẹdabinrin to ngbe pẹlu HIV

- Ida' 27% awon obinrin Nigeria laarin odun 15 ati 49 je olufaragba idabe' (FGM) ni 2012. Sibesibe, itankale sise beje ti dinku ati ni 2015 ofin ijoba apapo fi ofin de sise beje.

Didagba Daradaa ati Kiku Daradaa:

- Awon okunfa iku to wopaju fun awon olugbe Eniyan Dudu ni England ati Wales ni arun okan nipa fifunpo isan ara ninu eyi ti eje nisan lati inu okan jade kakiri ara fun awon okunrin ati aisan iyawere ati igbage fun awon obinrin.
- Itankale arun ito suga kere laarin ipin Eniyan Dudu Afrika to je 2.1% fun awon obinrin ati 5% fun awon okunrin.
- Itankale iyawere ni ipin elaya 'Dudu' je 28% gigaju fun awon okunrin ati 18% gigaju fun awon obinrin ni ifiwera pelu ipin elaya 'Funfun'.
- Dudu ati awon ipin elaya ti ko po le kupopo ni ile iwosan ati oseeje ki won ma ku nile tabi ni ile iwosan awon to ti fe di ologbe.

Pipa awon Alafo De:

- Iye odun gbigbe fun awon Dudu Afrika je odun 88.9, eyi togaju laarin awon ipin elaya mewa. Fun awon okunrin Dudu Afrika, iye odun ti won le gbe je odun 83.8.
- Awon idiwon si atupale nomba: Imoye Eya ati Ilera NHS (NHS Race and Health Observatory) sawari awon ohun to le ti fa afojuwo afikun si iye odun ti eniyan le gbe fun awon eniyan elaya kekere ni afiwe pelu awon eniyan Alawo Funfun.

Ilowosi si Ifowosowopo Ojo Iwaju Elewe:

- Ko si litireso atejade lori ifowosowopo ojo iwaju elewe ti a le pin pelu ipin elayameya tabi orile-edede abinibi, si awon olugbe Nigeria ni Birmingham.

Sise Adinku Ogun ti COVID-19:

- Ewu ti igbasi ile-iwosan to jemo COVID-19 ga soke laarin ipin eya Duu.
- Ibera COVID-19 atupale nomba (data) daba pe awon eniyan Dudu Afrika ni ipin to kereju awon eniyan to gbabere ajesara (15.9%) lafiwe pelu awon ipin elaya keker yoku.
- Ni afikun a se iroyin pe awon eniyan Dudu Afrika je okan lara awon ipin to faseyin nipa gbigba abera ajesara (34.4%).